

[Erik Eriksen.]

Det må give anledning til overvejelse, at lande som Frankrig, Italien og Vesttyskland fortsat har en betydelig fremgang i deres produktion, medens lande som England og de skandinaviske lande i alle efterkrigs-årene udviser de mest beskedne resultater. Det er min opfattelse, at vi her i landet fører en langt mindre positiv erhvervspolitik, end tilfældet måske er i de fleste stater på fastlandet. Jeg vil i så henseende henvise til at studere en rapport, som OEEC har udgivet for en 8 dages tid siden; den handler også om prisstigningernes problem.

Jeg tror, at overvejslen omkring disse spørgsmål må føre til, at man bliver mindre villig til at gå ind for en kriselovgivning af, hvad jeg vil kalde den almindelige socialdemokratiske slags. Tidligere har vi talt om høj beskæftigelse, om prisstabilitet og om ligevægt på betalingsbalancen. Nu må vi også, hvis vi skal klare os i konkurrencen, sikre, at der sker de fornødne fremskridt i produktionen.

Dette træder særlig stærkt frem, når vi overvejer spørgsmålet i lys af problemerne omkring de to europæiske stormarkeder. Det kan her understreges, at Danmark ikke har opnået nogen større økonomisk fordel ved at være medlem af det lille frihandelsområde. Fordelene er i alt fald langt fra så store som ulemperne ved at stå uden for de seks landes fællesmarked. Det er ikke alene, fordi fællesmarkedet er så langt det mest dynamiske med en produktionsstigning, der er halvanden gang så stor som i EFTA-landene, men fællesmarkedet tilrettelægger også en politik, som det kan være — eller rettere som det er — meget dyrt at stå uden for. En meget væsentlig del af Danmarks eksportfremskridt har jo i de senere år været baseret på de hastigt voksende afsætningsmuligheder netop blandt fællesmarkedets lande. Men vor udførsel til disse lande er ikke længere voksende, og det kniber endda for os at opretholde den eksport, vi har — det gælder da ganske særligt for landbrugsvarerne. Et håb om ny eksportfremgang er kun ønsketænkning under de nu rådende forhold.

Derfor kan jeg kun understrege den højtærede udenrigsministers ord i går om, at det næppe er realistisk at regne med eller gå ud fra, at en kommerciel løsning

i form af en associeringsordning skulle løse problemer af betydning. Det var udtalelser, der ganske dækker mit partis opfattelse. Vi har aldrig regnet med at opnå nogen varig løsning ad denne vej, og jeg vil sige i fortsættelse af, hvad der allerede er sagt om disse forhold, at jeg egentlig er ganske taknemlig og også beroliget over, at den højtærede udenrigsminister ikke i alt for høj grad er præget af lyrik i disse forhold. Dette skulle opfattes som en kompliment og en tillidserklæring.

Derfor er det så betydningsfuldt for os, at der endelig er ved at ske en ændring i den britiske indstilling over for de seks. Det er, som om vore britiske venner langt om længe har gjort sig klart, at alene de politiske konsekvenser af en deling ned gennem Europa kan blive meget alvorlige; men der skulle tilsyneladende en præsident Kennedy til, før det kunne blive helt klart for englænderne, hvad der var ved at ske. Amerikanerne ville i hvert fald ikke i første omgang få deres handelspolitiske stilling forringet ved en udvidelse af fællesmarkedet, men de har jo åbenbart lagt stor vægt på også andre fordele ved et sådant samarbejde. Nu vil jeg imidlertid meget advare imod, at man tror, at alt straks bliver godt, hvis Storbritanien går ind i fællesmarkedet, og navnlig vil jeg understrege, at det jo ingenlunde betyder, at de danske interesser er blevet tilgodeset. Vi kan håbe på at blive så godt orienteret, at vi ikke kommer til at stå med sorte per, og jeg forstår, at regeringen og den højtærede udenrigsminister nærer et sådant håb, men det er mig magtpåliggende at sige, at vi ikke må glemme, at specielt i landbrugsspørgsmålet har nu engang englænderne og vi modstridende interesser. Dette må vi dog også have for øje.

Venstre gik i sin tid — og vi var de eneste — ind for, at Danmark burde tilslutte sig fællesmarkedet. Der var mange kræfter, der slog sig sammen om at male følgerne af dette standpunkt i de mørkest tænkelige farver. Jeg er også vidende om, at det var et standpunkt, der kostede os adskillige stemmer ved novembervalget; men jeg har også lov at sige, at den efterfølgende udvikling har vist, at vort standpunkt ikke er blevet mindre rigtigt. Der kan ikke være tvivl om, at det i den nu fore-